

ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΡΟΛΟΣ ΑΥΘΕΝΤΙΑΣ – ΤΡΑΠΕΖΑ ΘΕΜΑΤΩΝ

1. Τι επιδιώκεται δομικά με την αυτούσια μεταφορά των λεγομένων του Ρ. Τομάσιους στο Κείμενο 1; **Μονάδες 10 [15344]** Σημείωση: σε όλες τις παραγράφους μεταφέρονται αυτούσια λόγια του.

Το 2018, ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας αναγνώρισε επίσημα τους εθισμούς που σχετίζονται με το Διαδίκτυο, συμπεριλαμβανομένου του εθισμού στα βιντεοπαιχνίδια. Σύμφωνα με τον διευθυντή του τμήματος Εθισμού και ειδικό στην ψυχιατρική και την ψυχοθεραπεία παιδιών και εφήβων στο Πανεπιστημιακό Ιατρικό Κέντρο Αμβούργου – Έπεντορφ, Ράινερ Τομάσιους, η αυξημένη χρήση των μέσων κοινωνικής δικτύωσης και οι ώρες κατά τις οποίες τα παιδιά παίζουν βιντεοπαιχνίδια είναι ιδιαίτερα ανησυχητικές. «Οι χρόνοι χρήσης των μέσων κοινωνικής δικτύωσης αυξήθηκαν κατακόρυφα» δήλωσε ο Τομάσιους στην εφημερίδα Frankfurter Allgemeine. «Μεταξύ των παιδιών και των εφήβων ηλικίας 10 έως 17 ετών καταγράφηκαν ποσοστά αύξησης έως και 75%...»

Απάντηση

Ο Ράινερ Τομάσιους είναι ο διευθυντής του τμήματος Εθισμού και ειδικός στην ψυχιατρική και την ψυχοθεραπεία παιδιών και εφήβων στο Πανεπιστημιακό Ιατρικό Κέντρο Αμβούργου – Έπεντορφ. Η αυτούσια μεταφορά των λόγων του ενισχύει την εγκυρότητα και την αξιοπιστία τόσο της θεματικής περιόδου της πρώτης παραγράφου, αλλά και όλου του άρθρου συνολικά. Με αυτό τον τρόπο οργανώνεται δομικά το Κείμενο 1, καθώς κυρίαρχο ρόλο σε αυτό έχουν οι θέσεις του έγκριτου επιστήμονα, που συμπληρώνουν τη δημοσιογραφική αφήγηση.

2. Στη δεύτερη παράγραφο του Κειμένου 1 ο συγγραφέας παραθέτει δύο ξένα σχόλια. Ποια είναι αυτά (μονάδες 4), ποια κύρια θέση της προηγούμενης παραγράφου ενισχύουν (μονάδες 4) και πώς συμβάλλουν στην εγκυρότητα των ιδεών που διατυπώνονται στο κείμενο (μονάδες 2); **Μονάδες 10 [15197]**

[Κείμενο 1] Σήμερα υπάρχει μία νέα σύγχυση που έχει σχέση με αυτούς που γενικότερα παράγουν περιεχόμενο για τα νέα Μέσα. Αυτοί δηλαδή που παράγουν πρωτότυπο περιεχόμενο και κάνουν τη δική τους έρευνα σε σχέση με αυτούς που δεν παράγουν πρωτότυπο περιεχόμενο, αλλά ψάχνουν δεξιά και αριστερά, για να κάνουν ένα κολλάζ πραγμάτων. Επιπρόσθετα, με τις νέες επικοινωνιακές τεχνολογίες όποιος διαθέτει ένα μόντεμ και έναν υπολογιστή μπορεί να ισχυριστεί ότι «κάνει δημοσιογραφία». Τώρα που η τεχνολογία έχει δημιουργήσει μια νέα οικονομική οργάνωση της δημοσιογραφίας οι κανόνες της επαναπροσδιορίζονται και μερικές φορές αγνοούνται. Μερικοί υποστηρίζουν πως ο ορισμός της δημοσιογραφίας έχει διευρυνθεί λόγω της τεχνολογίας, έτσι ώστε τώρα όλα να εμφανίζονται ως δημοσιογραφία. Η δημοσιογραφία είναι τόσο θεμελιώδες στοιχείο, ώστε οι κοινωνίες που θέλουν να καταστείλουν την

ελευθερία πρέπει πρώτα να καθυποτάξουν τον Τύπο. **Η τεχνολογία διαμορφώνει μια νέα οικονομική οργάνωση των εταιριών πληροφόρησης, στην οποία ενσωματώνεται και η δημοσιογραφία.**

Ο δημοσιογράφος Ανδρέας Παναγόπουλος τονίζει πως «ο δημοσιογράφος πρέπει να καταλάβει το νέο τρόπο καταγραφής και μετάδοσης της είδησης και την αλλαγή που συντελείται στον κύκλο ζωής της είδησης». Ο ίδιος υποστήριξε ότι **το φαινόμενο της «μετανάστευσης» του κοινού στο Διαδίκτυο** δεν είναι περιστασιακό, αλλά μόνιμο και διαχώρισε την κρίση της δημοσιογραφίας, σε επίπεδο επιχειρήσεων, από την εξίσου σημαντική κρίση, σε επίπεδο περιεχομένου. Επιπρόσθετα, ο αρθρογράφος Πάσχος Μανδραβέλης πιστεύει ότι η κρίση είναι θεμελιακή, «καθώς η πληροφορία αποκόπτεται από το υλικό μέσο που χρειαζόταν, για να μεταδοθεί, δηλαδή το χαρτί» και οδηγεί στην ανάγκη να αντιστραφεί όλη η λογική **διακίνησης** της πληροφορίας. Πρέπει να αποφύγουμε τους όρους δαιμονοποίησης ή αγιοποίησης, **να αποφύγουμε ισοπεδώσεις**, που εξισώνουν ανώνυμα εκβιαστικά σχόλια ιστολογίων με γνήσιες δημοσιογραφικές δουλειές που παράγονται μακριά από πιεστήρια, μικρόφωνα και κάμερες.

Απάντηση

Το πρώτο σχόλιο είναι του δημοσιογράφου Ανδρέα Παναγόπουλου που επισημαίνει την αλλαγή στην καταγραφή της είδησης λόγω της τεχνολογίας και τον τρόπο που δημιουργήθηκε η κρίση στη δημοσιογραφία.

Το δεύτερο σχόλιο είναι του αρθρογράφου Πάσχου Μανδραβέλη που θεωρεί θεμελιακή την κρίση που επήλθε από την αλλαγή στον τρόπο μετάδοσης της πληροφορίας.

Τα παραπάνω σχόλια ενισχύουν τη θέση που διατυπώθηκε στην πρώτη παράγραφο για τον τρόπο που η τεχνολογία έχει επηρεάσει τη δημοσιογραφία. Ενισχύουν το περιεχόμενο της προηγούμενης παραγράφου, αφού οι απόψεις που παρατίθενται προέρχονται από έγκριτους δημοσιογράφους, ενισχύουν την αξιοπιστία και την εγκυρότητά της και λειτουργούν τεκμηριωτικά.

3. Να γράψεις δύο λόγους για τους οποίους ο συγγραφέας του Κειμένου 1 επιλέγει να ξεκινήσει το άρθρο του με την άποψη του προέδρου του Οργανισμού Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού. **Μονάδες 10 [15281]**

«Μόνιμη δουλειά; Ξεχάστε το. Δεν υπάρχει πλέον τέτοιος όρος. Θα έλεγα καλύτερα, σταθερή εργασία». Ο πρόεδρος του Οργανισμού Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού είναι κατηγορηματικός: οι αλλαγές που θα γίνουν στο εργασιακό τοπίο τα επόμενα χρόνια θα είναι τέτοιες, που, για να διατηρεί κάποιος την εργασία του, θα πρέπει να παρακολουθεί διαρκώς τις εξελίξεις στον τομέα του. Αλλά και η εργασία δε θα είναι αυτή που ξέραμε ως τώρα. Ωσπου να βγουν στη σύνταξη, οι εργαζόμενοι του μέλλοντος θα αναγκασθούν να αλλάζουν αρκετά επαγγέλματα. Πόσα; Εξαρτάται. Όσοι δεν έχουν σοβαρό υπόβαθρο γνώσεων θα αλλάζουν πολλά και διαφορετικά μεταξύ τους επαγγέλματα. Αντιθέτως, όσοι

διαθέτουν εξειδικευμένες γνώσεις αναμένεται να μετακινούνται σε διάφορες ειδικότητες του ίδιου κλάδου απασχόλησης.

Απάντηση

Πρόκειται για έναν πρωτότυπο τρόπο έναρξης άρθρου, που εισάγει τον αναγνώστη στο θέμα, αλλά την ίδια στιγμή κινητοποιεί και το ενδιαφέρον του να συνεχίσει την ανάγνωση. Ο πρόεδρος του ΟΑΕΔ είναι το κατεξοχήν αρμόδιο άτομο, για να εκφράσει τις απόψεις του πάνω στο θέμα, άρα το άρθρο αποκτά εγκυρότητα και αξιοπιστία.

4. Τι πετυχαίνει ο συγγραφέας στο Κείμενο 1 με την παράθεση της άποψης του Μάνου Χατζιδάκη στην τελευταία παράγραφο αντί epilόγου; **Μονάδες 10 [16798]**

«Ο νεοναζισμός, ο φασισμός, ο ρατσισμός και κάθε αντικοινωνικό και αντιανθρώπινο φαινόμενο συμπεριφοράς δεν προέρχεται από ιδεολογία, δεν περιέχει ιδεολογία, δεν συνθέτει ιδεολογία. Είναι η μεγεθυμένη έκφραση-εκδήλωση του κτήνους που περιέχουμε μέσα μας χωρίς εμπόδιο στην ανάπτυξη του, όταν κοινωνικές ή πολιτικές συγκυρίες συντελούν, βοηθούν, ενισχύουν τη βάρβαρη και αντιανθρώπινη παρουσία του.» ΜΑΝΟΣ ΧΑΤΖΙΔΑΚΗΣ

Απάντηση

Η επιλογή να παρατεθεί η άποψη του Μάνου Χατζιδάκη αντί epilόγου συμβάλλει στην παρουσίαση της θέσης ότι είναι κατακριτέος ο ρατσισμός με έναν τρόπο ελκυστικό, ώστε να εντυπωθεί στη σκέψη του αναγνώστη αποτελεσματικότερα. Το κύρος του Χατζιδάκη προσδίδει αξιοπιστία στην ιδέα που διατυπώνει, και η ποιητική χρήση της γλώσσας παραστατικότητα στην απόδοση του μηνύματος και προβληματισμό. Με αυτό τον τρόπο ο epilόγος πετυχαίνει να συνοψίσει το κύριο μήνυμα κατά του ρατσισμού (κύρια πρόθεση του συγγραφέα) και να κεντρίσει το ενδιαφέρον του δέκτη κάνοντας πιο πειστικό το μήνυμα και δημιουργώντας γόνιμο προβληματισμό, και μετά από την ανάγνωση του κειμένου.

5. Ποιο ρόλο διαδραματίζει η αυτούσια μεταφορά των λόγων των δύο εργαζομένων στο Κείμενο 1, όσον αφορά στον επικοινωνιακό στόχο και την ανάδειξη του θέματός του; [28133]

Ψηφιακοί νομάδες

Πλέον η εργασία από απόσταση, με τον εργαζόμενο να βρίσκεται σε άλλη πόλη ή ακόμα και σε άλλη χώρα από αυτή που δραστηριοποιείται η εταιρεία του, αποτελεί παγκόσμια τάση με ανοδική πορεία, ειδικά σε τομείς όπως η τεχνολογία, ο προγραμματισμός, οι τηλεπικοινωνίες.

Δυο άνδρες που κατοικούν στα Χανιά, αλλά εργάζονται καθημερινά σε εταιρείες του εξωτερικού περιγράφουν πώς λειτουργεί για εκείνους η ιδιότυπη αυτή εργασιακή συνθήκη. «Οι εταιρείες πλέον ψάχνουν εργαζόμενους από όλο τον κόσμο, ειδικά στον χώρο του προγραμματισμού και της τεχνολογίας». Ο Α.Π. είναι 29 χρόνων, γεννήθηκε, μεγάλωσε και ζει στα Χανιά. Είναι προγραμματιστής και εργάζεται σε εταιρεία που εδρεύει στη Γερμανία και προσφέρει λογισμικό σε άλλες εταιρείες. Όπως μας είπε: «Στο Βερολίνο, το Πανεπιστήμιο σου βρίσκει δουλειά. Παίρνουν πολλούς για πρακτική στην οποία πληρώνεσαι και μετά αν είσαι καλός οι εταιρείες σε κρατάνε. Η δουλειά σε τέτοια εταιρεία είναι σε άλλο επίπεδο. Βλέπεις ότι οι εργοδότες σκέφτονται αλλιώς, είναι πιο ανοιχτόμυαλοι και ανοιχτοί στη συζήτηση. Μάλιστα, στη Γερμανία πέρασαν και νόμοι που προστατεύουν τους εργαζόμενους που δουλεύουν από άλλες χώρες» αναφέρει ο 29χρονος προγραμματιστής. Οι εταιρείες πλέον δεν ψάχνουν προσωπικό μόνο στους τόπους όπου εδρεύουν, ειδικά στον χώρο του προγραμματισμού και της τεχνολογίας».

Ο Π.Σ. είναι 44χρόνων και μένει τα τελευταία 10 χρόνια στα Χανιά. Δουλεύει ως εκπαιδευτής κάνοντας εκπαιδευτικά σεμινάρια σε προσωπικό εταιρειών που δραστηριοποιούνται στον τομέα των τηλεπικοινωνιών. Η εταιρεία στην οποία εργάζεται εδρεύει στη Σουηδία. «Εργάζομαι από το σπίτι μου κάνοντας τηλεεκπαίδευση, όμως υπάρχουν και φορές που ταξιδεύω σε χώρες εκτός Ελλάδας, για να εκπαιδεύσω προσωπικό εταιρειών. Ωστόσο, τα τελευταία χρόνια η δουλειά γίνεται περισσότερο διαδικτυακά. Τώρα πια, μετά από εμπειρία τόσων χρόνων, έχουν απλουστευτεί τα πράγματα και η απόδοση και η ποιότητα της παρεχόμενης εκπαίδευσης είναι περίπου η ίδια με αυτήν που θα είχαν οι εκπαιδευόμενοι αν τα σεμινάρια πραγματοποιούνταν από κοντά».

Απάντηση

Η αυτούσια μεταφορά των λόγων των δύο εργαζομένων λειτουργεί ως τεκμήριο μέσα στο Κείμενο και τα λόγια τους εκθέτουν την προσωπική μαρτυρία και το βίωμά τους. Σε αυτήν την περίπτωση, όχι μόνο υφολογικά ζωντανεύει το κείμενο και γίνεται πιο άμεσο, αλλά και σε επίπεδο επικοινωνιακού αποτελέσματος επιτυγχάνεται ο στόχος της πειθούς του αναγνώστη, εφόσον το θέμα της ψηφιακής εργασίας προβάλλεται ευκρινέστερα μέσα από τον τρόπο που το βίωσαν δύο εργαζόμενοι.

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ